
V
B J
C

155 ellen

K. k. t. No 6.

~~3286 Fraise~~

6. 2 1/4.

GŁOS
TADEUSZA SZYMONA
BONCZA
SKARZYNSKIEGO
SKARBNIKA Y POSŁA ZIEMI ŁOMZYNSIEY,
Na Sesyi Seymowey Dnia 13. Mca Lipca 1793. Roku w Grodnie
MIANY.

Nayiaśnieyszy KROLU Panie Móy Miłościwy!
Nayiaśnieysze Rzeczypospolitey Stany!

Nie byłem przyznam się Miłościwy Królu Przyiacielem Konfederacyi Targowickiey, bo będąc Obywatelem posłusznym Prawu, zdało mi się, iż lekarstwo, jakie taż Konfederacya niosła, było od choroby gorsze; w tym mniemaniu zostaiąc, nie byłem z liczby naypierwszych przystępuiących do tey Konfederacyi, co jest dowodem, iż akcess móy wraz z wspól-Obywatelami memi już po akcessie Waszey Królewskiey Mości Pana mego Miłościwego nastąpił; wykonawszy atoli w Obliczu Boga na też Konfederacyą przysięgę, nie mogłem nieuznać tego, iż zamiary, cele, i pryncipia Konfederacyi tey bydź nie mogły tylko szlachetne, bo zaręczaią niepodległość i całość moiey Oyczyzny, dla któ-rey wierność do grobu zaniosę.

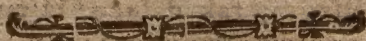
Jeżeli inne mniey potrzebne w przysiędze dodatki mogły bydź nieco zrażaiące, punkt atoli całość Oyczyzny moiey zaręczaiący był dla mnie naymilszym, tak dalece, iż wypełniałem punkt ten przysięgi z przekonaniem wewnętrznym, że nie tylko palce, lecz i serce moie chciałbym był mieć położone na Wizerunku Chrystusa Pana.—Stało się więc, iż dla tych Szlachetnych pobudek, Narod cały Skonfederowanym został, i wypełniwszy przysięgę trwa w tym związku do tych czas.—

Konfederacya Generalna stawszy się w Narodzie Naywyższą Władzą, wszak to była ta, wyrokiem którey Rada Nieustaiąca na przeszłym Seymie uchylona powrocona została, a ta Rada wraz z Waszą Krolewską Mością Panem moim Miłościwym, zwołała Seym ninieyszy, na ktorym jesteśmy, wszak Konfederacya jest ta, która przepisała sposob odbycia Seymikow, i dla tego pod Marszałkami Konfederacyi też Seymiki odbyte zostały, wszak Konfederacya jest ta, która Rotę przysięgi dla Marszałka Seymowego przepisała, a którą JW. Marszałek wykonał ten, któ-

ry nam przodkuie, mimo to wszystko, czynności nasze Seymowe wszak nie były oddzielne od Pryncipiow Konfederacyi, powiedzieliśmy w Nocie odpowiedniey, że Narod Skonfederowany poprzysiągłszy całość Rzeczypospolitey, nie jest bynaymniey mocen traktować w obiekcie rozbioru Polski, co i w Instrukcyi Deputowanym daney wyraźnie domieściliśmy, w Plenipotencyi wyraziliśmy związek Konfederacyi Targowickiey, że pod nim Seymuiem, a które domieszczenie nie było podstępnym zrobione sposobem, bo Proiekt publicznie poprawiony, publicznie czytany, i jednomyślną Izby Seymowey przyięty zgodą.

Mamyż się teraz wyprzeć, że nie jesteśmy w związku Targowickim, lub wedle żądania Noty przez JW. Ambassadora podaney, punkt ten z Plenipotencyi wymazać, gdyśmy przyieli prawidła Konfederacyi, bo są prawdziwie do dzisieyszych okoliczności stosowne, i aż nadto potrzebne, gdy niemożność traktowania naszego w obiekcie ustąpienia Kraiow naszych tłómaczą; Mogła Konfederacya (jako z Ludzi złożona) w czym jaką niedogodność uczynić, lecz to bynaymniey jey jestestwa i pryncypiow nie obala, bo co jest niedogodnego, uchylić nie tylko można, ale należy przez wyrok Seymu, ale bynaymniey oddalać się nie należy od tych pryncipiow, ktore są nader Szlachetne, nader przyzwoite, i wykonaną zaręczone przysięgą.

Znam więc Seym ten bydź w związku Targowickim, więc wymazywać wyrazu z Plenipotencyi, o tym związku zezwolić nie mogę.—Nie zdaie mi się nawet Nayiaśnieysze Stany, aby JWW. Kanclerze w odpowiedniey Nocie swoiey mieli nadmienić, iż wyraz takowy, nieznaczy bynaymniey, iżby Seym terazniey-szy przyioł prawidła Konfederacyi, bo się zna bydź Władzą Naywyższą, odpowiedź bowiem taka cofałaby poprzednicze nasze czynności, ktore na prawidłach Konfederacyi wsparte zostały; Seym jest władzą Naywyższą, lecz mu wolno przyiąć prawidła, kiedy je uzna za dobre, uczynił tak Seym terazniey-szy, bo mniema, iż od zaboru Kraiow naszych, a barziey onego ratyfikacyi, tym mocnieyszą znaydzie zasłonę. Zdaniem więc moim jest: iż, gdy Nayiaśnieysze Stany uznaią potrzebę Noty odpowiedniey, aby wyrazić kazały, iż wyraz w Plenipotencyi, jako z rzeczywistością zgodny i jednomyślnie przyięty, cofnionym bydź nie może, oraz, że Seym terazniey szy w zamiarach swoich na uroczystym przysięgi ślubie wspartych, stoi nieporuszenie.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0022287

